

det, der egentlig er problemstillingen her, er, at vi skal implementere et EU-direktiv.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.12

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 76:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af lokalråd i lokale enheder.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 19/4 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg skal gøre nogle relativt korte bemærkninger, fordi forslaget her jo har været til diskussion i salen tidligere. Og også tidligere afviste regeringen med opbakning fra et stort flertal i salen forslaget, som jo altså har det formål at gøre det muligt for kommunerne at oprette lokalråd i lo-

kale enheder, der udgør et afgrænset hele ved direkte valg.

Jeg kan gøre det langt og kort, og jeg vil prøve at gøre det kort ved at sige, at jeg sådan set ikke står og afviser tanken om lokalråd af princip. Men situationen er jo den, at vi nu er meget tæt på at have et nyt danmarkskort på plads. Jeg har nedsat en tænketank med Holbæks borgmester i spidsen, som hen over foråret har haft en møderække med henblik på, at de på den anden side af sommeren kan aflevere en rapport eller et udspil, som kan være et inspirationsgrundlag for det videre arbejde med at revitalisere nærdemokratiet. Den proces er jo også at se på, om der kan være hjørner af lovgivningen, hvor man med fordel kan lave korrektioner for at skabe en lokal mulighed for at arbejde målrettet med borgernes aktive deltagelse i det lokale demokrati.

Jeg har tilkendegivet, at regeringen vil vende tilbage til Folketinget med en redegørelse i efteråret. Det er på det tidspunkt, hvor jeg synes, det er rigtigt, at regeringen forholder sig til de forskellige forslag, der kunne være om at skabe nye rammer for lokaldemokratiet, frem for at angribe det mere løsrevet.

Så det er altså ikke en sådan fuldstændig sort-hvid afvisning. Det er en afvisning, der i høj grad munder ud i nogle mere sådan processuelle overvejelser om, i hvilken rækkefølge de her spørgsmål skal håndteres.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal lige, inden vi går over til bemærkninger til ministeren, gøre opmærksom på, at vi har sat en ekspedition i gang for at få standset disse borearbejder under denne vigtige debat.

Den første, der har bedt om ordet, er fru Line Barfod.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er jo en genfremsættelse af et forslag, som vi også fremsatte sidste år, hvor vi debatterede det på samme tid. Sidste år afviste ministeren med henvisning til, at det var for tidligt, at jeg fremsatte forslaget, fordi regeringen først skulle fremlægge sit forslag til strukturreform, og så ville man jo tage højde for lokaldemokrati der, for ministeren var enig i, at det var en god idé med mere udvidet lokalt demokrati.

Så har jeg jo så kigget og kigget og kigget i regeringens udspil til strukturreform og i lovforslag osv. Der kan jeg ikke umiddelbart se noget,

der ligner vores forslag om at kunne få lokalråd. Og nu vil jeg så gerne høre:

Hvornår mener ministeren egentlig, at vi kan få lov til i Folketinget at diskutere, om vi mener, at der skal være mere lokaldemokrati, sådan at Folketinget kan give sin tilkendegivelse om, at man ønsker mere lokaldemokrati, og det så kan komme med i lovforslagene?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er glad for for det første at få formandens bekræftelse på, at det ikke var lyde fra mit indre, det var fint, men ellers vil jeg sige, at jeg slet ikke skal blande mig i, hvornår Folketinget synes, at det er rimeligt at diskutere de her spørgsmål. De bliver jo sådan set diskuteret nu.

Jeg svarer bare for regeringen, og jeg siger, at regeringen ikke kan støtte det her forslag, for vi har sådan set sat gang i en proces med henblik på at få et samlet overblik over, hvilken værktøjskasse man med fordel skal stille til rådighed for at fremme lokaldemokratiet i lyset af de nye kommuner, som altså bliver en realitet den 1. januar 2007.

Så man kan sige, at det var meget for tidligt at fremsætte forslaget sidste år, og det er så for tidligt at fremsætte det nu, men det er selvfølgelig mindre for tidligt, end det var sidste år.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er det jo meningen, at regeringens strukturreform skal træde i kraft 1. januar 2007, og alle lovforslagene er det jo meningen vi skal vedtage her senest 17. juni, hvorefter Folketinget så går på sommerferie, for man mener fra regeringens side, at vi skal kunne nå at få det hele ud i den store virkelighed.

Der vil jeg da gerne høre: Når regeringen ikke vil have lokaldemokrati med, så det også kan træde i kraft 1. januar 2007, og vi kan sørge for, at det er med i det arbejde, der pågår, er det så, fordi regeringen ikke mener, at det er så væsentligt også at have lokaldemokratiet på plads, når strukturreformen træder i kraft 1. januar 2007?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg bliver nødt til at sige, at det jo er en fuldstændig urimelig gengivelse af mit synspunkt at sige, at regeringen ikke vil lokaldemokratiet.

Altså, hele kommunalreformen har jo sådan set det sigte at styrke lokaldemokratiet, at udvide det kommunale selvstyre, at give kommunerne ansvar for langt flere opgaver. Der er så partier i Folketinget, der for tiden udfolder visse bestræbelser på at se, om man kan rulle det tilbage, centralisere og detailregulere. Men regeringen er jo sådan set præget af en ambition om at styrke rammerne omkring det lokale demokrati.

Kl. 13.05

Så er vi også meget opmærksomme på, at når man laver 98 kommuner i stedet for 271, og når den gennemsnitlige kommunestørrelse bliver 55.000 frem for 20.000, så er det selvfølgelig nogle andre rammer, lokaldemokratiet skal udvirkes i.

Det er præcis baggrunden for, at vi har ønsket at få sat spotlight på nærdemokrati bredt. Det er ideen med at nedsætte tænketanken i et samspil med civilsamfundet for at få nogle bud på, hvordan man – og det kan være forskelligt fra kommune til kommune – kan arbejde aktivt og målrettet med at inddrage borgerne. Der kan lokalråd da potentielt godt være en mulighed.

Jeg siger bare, at jeg nu afventer tænketankens arbejde, og hvis tænketankens arbejde giver anledning til, at vi skal lave lovændringer, så kan det følge oven på den redegørelse, jeg afgiver til Folketinget i sensommeren. Og hvis Folketinget er indstillet på det, så kan eventuelle lovændringer jo altså også sagtens finde sted så betids, at ny lovgivning er på plads den 1. januar 2007.

Men hermed har jeg altså ikke taget stilling til, om vi skal ændre i lovgivningen. Jeg forbeholder mig bare, at det kan være en mulighed.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ministeren, og så går vi over til ordførerrækken. Vi gør, hvad vi kan for at få stoppet den lyd, vil jeg gerne sige. Det er hr. Erling Bonnesen som den første ordfører.

Erling Bonnesen (V):

Lokalsamfundenes trivsel er en hjertesag for Venstre, og det skabes, sikres og videreudvikles på grundlag af lokal forankring og lokalt initiativ. Venstre vil sikre, at det er de lokale ildsjæle og de gode ideer, der bliver styrket og fremmet.

Med kommunalreformen sker der allerede en decentralisering af mange opgaver til kommunerne, og med kommunalreformen åbner der sig mange nye muligheder for at sætte netop nærdemokratiet på dagsordenen, hvad der også

lægges op til. Nærdemokratiet begynder i lokalsamfundet, det tager ikke kun sit afsæt i kommunalbestyrelsen.

Jeg er enig i, at vi skal sikre de optimale rammer for, at nærdemokratiet styrkes ude i kommunerne og i lokalsamfundene, men det gøres bedst ved at lade lokalsamfundene selv udfylde rammerne. Så forankres det lokale demokrati i de lokale forhold og de lokale behov.

Forskellige lokale behov kræver forskellige løsninger, og allerede i dag er der hjemmel i den kommunale styrelseslov til at man kan nedsætte lokaludvalg med selvstændigt ansvar. Og det er glædeligt at notere sig allerede nu, at der mange steder rundt omkring i landet arbejdes med forskellige modeller for etablering af lokalråd.

Venstre har været på banen med en række forskellige forslag til, hvordan kommunerne og lokalsamfundene kan gribe det her an. I 2004 udgav vi både en pjece og en debatavis, begge om mulige veje til mere nærdemokrati.

Endelig har regeringen også nedsat en tænketank, der nu inden sommer kommer med forslag til, hvordan vi kan arbejde videre med fremme af nærdemokratiet. Der vil så på baggrund heraf komme en redegørelse til efteråret, og igen på baggrund heraf kan der så tages eventuelle lovgivningsmæssige initiativer. En udmøntning vil forholdsvis hurtigt herefter kunne træde i kraft.

Venstre kan ikke støtte Enhedslistens forslag, fordi det vil gøre de lokale råd til øverste myndighed på flere områder. Enhedslistens forslag ligner en indførelse af nye minibyråds og vil sætte kommunalbestyrelsernes samlede beslutningskraft ud af spil. Og hvis vi fra Folketinget nu begynder at indrette en fast konstruktion for, hvordan et lokalråd skal se ud, hvilke kompetencer det skal have osv., så sætter vi tværtimod en bremse for det lokale initiativ i stedet for at skabe den lokale dynamik.

Venstre støtter således hensigten i forslaget med at give gode rammer for lokaldemokrati, men vi er uenige i det fremlagte indhold, og derfor afviser Venstre Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er ikke helt klar over, om det forslag, som ordføreren har forholdt sig til, er det forslag, som vi har fremsat fra Enhedslisten, for vi har ikke sagt, at der skal oprettes lokalråd af en bestemt type alle mulige steder.

Det, vi har lavet et forslag om, er, at vi ønsker mulighed for, at man, ligesom der er mulighed

for at lave lokalråd i dag, lokaludvalg, men ikke direkte valgte, kan lave direkte valgte lokalråd, som kan få nogle forskellige kompetencer. Men det er ikke sådan, at vi pålægger kommunerne, at de skal nedsætte dem, og heller ikke, at man skal udskifte lokaludvalg med lokalråd, hvis ikke man synes, det er en god idé lokalt.

Derfor vil jeg gerne høre, om Venstre ikke kan forholde sig til, at man udvider mulighederne, så vi kan gøre det allerede nu. Så kan det være, at tænketanken kan komme på endnu flere gode ideer. Men hvorfor ikke give kommunerne de muligheder, der kunne ligge i det her forslag, de kommuner, der så ønsker at gøre brug af det?

Kl. 13.10

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Når vi læser Enhedslistens forslag, står der netop, at man vil tillægge de nye lokalråd i forslaget øverste myndighed på en række områder, og det er lige præcis en af ankerne mod det. Der står også, at man vil tillægge dispositionsret over en række udviklingsområder og midler, det vil sige, at man sådan set splitter tingene. Men det er da udmærket, vi er enige i, at man også kan tænke på det i tænketanken, så vi kan høre de forskellige forslag, så det giver et bedre grundlag for at diskutere det senere på efteråret. Der synes at være stort behov for det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg forstod ikke helt, om Venstres ordfører var klar over, at det, vi laver, det, der ligger i vores beslutningsforslag, er en mulighed for kommunerne og ikke en pligt for kommunerne. Det var det ene.

Det andet er, at jeg heller ikke helt kan forstå, om det, Venstres ordfører siger, er, at Venstre ikke ønsker, at nogen andre end kommunalbestyrelsen kan disponere over midler i kommunen, for så må der være et problem med, at alle de forskellige brugerbestyrelser, der er indført gennem årene, på skoler, daginstitutioner osv., jo også disponerer over midler. Så må der være et problem i forhold til alle kvarterløftprojekterne, hvor man jo også lokalt giver muligheder for at disponere over midler.

For os er det helt afgørende for at skabe et lokalt demokrati, at man så også har noget at gøre godt med. Der er jo ikke meget idé i at mødes, hvis ikke man overhovedet har nogen muligheder for at foretage sig noget. Eller er det det,

Venstre forstår ved lokalt demokrati, at der skal sidde nogle og diskutere, uden at de har nogen penge, uden at de har nogen muligheder for overhovedet at gøre noget i lokalsamfundet?

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Venstre vil gerne være med til at give mulighederne for, at man kan uddelegere kompetence, men Venstre vil ikke være med til at oprette nye myndigheder uden egentlig sammenhængskraft og kompetence. Og det er nok det, der er behov for at få defineret noget nøjere, for det fremgår jo af Enhedslistens forslag, at man ønsker at oprette nye myndigheder, der har afgørende indflydelse. Det er jo den sprogbrug, der er i beslutningsforslaget, og det er det, vi tager afstand fra.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg synes måske, at Venstres ordfører slipper lidt for nemt omkring spørgsmålet om muligheden for at oprette. Altså, Venstre læser tilsyneladende beslutningsforslaget på en lidt anden måde end i den ånd, det er skrevet i. Så vil Venstre prøve at vurdere en gang mere, hvad der er galt i, at man skaber yderligere muligheder for lokalt demokrati? Som Enhedslistens ordfører siger, er det jo ikke noget, man skal gøre.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Jamen intentionerne, som bliver fremlagt her, er Venstre enige i at give mulighed for, men de fremtræder bare lidt anderledes for os at læse i beslutningsforslaget, for man ønsker jo at give afgørende indflydelse på en række områder. Vi har kort sagt intet imod det, tværtimod vil vi gerne uddelegere kompetence, men vi vil ikke oprette nye myndigheder uden sammenhængskraft.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nu kunne det for mig lyde, som om det her nærmest er en strid om kejserens skæg. Jeg synes ikke, vi skal snakke os fra hinanden, men prøve at se, om ikke vi kunne afdække, hvad det egentlig er, der står i det her beslutningsforslag, og så under udvalgsarbejdet prøve at se, om ikke vi kunne snakke os sammen, for det lyder, som om man i Venstre sådan set er enige i forslaget, man har bare læst det på en lidt anden måde. Skulle vi ikke prøve på den måde fremover?

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Intentionerne har jeg fra starten af tilkendegivet at Venstre er enige i, men indholdet, som det står sort på hvidt nu, er vi uenige i, så hvis Enhedslisten og andre kan komme med andre forslag, der går i retning af at uddelegere kompetence, men ikke oprette nye myndigheder, så kigger vi på det. Men det er stadig væk en god idé at afvente tænketankens udspil, så vi får et kvalificeret grundlag at diskutere videre på.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Og så går vi videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er hr. Ole Stavad.

Ole Stavad (S):

Jeg synes, at Enhedslistens forslag her er et ganske udmærket indspil i hele denne debat, som jeg mener, vi i fællesskab bør være med til at sætte i gang, om, hvordan vi nu sikrer, at de nye, store kommuner ikke kommer til at indebære en udhuling af vores demokrati, for selv om regeringen gør meget ud af at sige, at det er en decentraliseringsreform, så kan man sige, at der i hvert fald er mange, der er af den opfattelse, at der er mindst lige så meget centralisering i den reform, som der er decentralisering.

Kl. 13.15

Jeg tror, at Enhedslisten har fuldstændig ret i, at mange af de mennesker, der bor i landsbyer og i yderområder, som nu bliver del af en geografisk meget stor kommune, og hvor det i øvrigt bliver sværere at få valgt en repræsentant til at sidde direkte i byrådene, ikke vil opleve, at de kommer nærmere på, og at det her er en decentralisering. Derfor er det en meget reel problemstilling.

Derfor ville jeg gerne have lov at opfatte det her som et rimelig konkret indspil i den diskussion, og jeg tror sådan set heller ikke, at Enhedslisten forestiller sig, at den her sag skal ned i Folketinget til en afstemning i løbet af 14 dage. Da indenrigs- og sundhedsministeren også har nedsat sin tænketank, og da der kommer et indspil derfra i løbet af forholdsvis kort tid, synes jeg, at vi i fællesskab skal påtage os den opgave at prøve at få det her diskuteret igennem.

Der ligger en række, synes jeg spændende udfordringer i det her. Der er selvfølgelig hele diskussionen om, hvorvidt det i alle sammenhænge er befordrende, at man tænker i direkte folkevalgte.

Jeg synes, at noget af det positive, vi har oplevet i forbindelse med hele strukturreformen, har været, at vi har set, hvordan borgergrupper faktisk har kunnet tage initiativer og også har kunnet foretage noget, der lignede folkeafstemninger, og vi ved jo fra landsbysamfundene, at der er en række byer og en række kommuner, hvor de faktisk har været meget på forkant og lavet gode landsbyråd, som også føler, at de har en direkte indflydelse. Derfor kan man sige, at vi har nogle regler, som kan bruges allerede i dag.

Jeg mener, at vi skal sende et meget stærkt signal til de nye kommuner om, at vi har en forventning om, at det her indgår i de nye kommuners måde at tænke den nye kommune på.

Jeg tror også, vil jeg sige til indenrigsministeren, at vi skal tænke i, at vi, når vi kommer et stykke ind i måske 2008, får skabt et præcist billede af, hvad man har gjort i de enkelte kommuner, og dermed også får skabt et mere præcist billede af behovet for, at vi skal tage lovgivningsinitiativer.

Jeg er åben over for at diskutere lovgivningsinitiativer, men jeg har også en umiddelbar indgang, der er, at vi skal passe lidt på, at vi ikke laver for firkantede kasser til det her. For der er meget stor forskel fra område til område på, hvad der kan være den rigtige løsning.

Så det signal, jeg godt ville sende på Socialdemokraternes vegne her i dag, er, at vi meget gerne vil, at vi fortsætter den diskussion.

Vi mener faktisk, at vi, både i udvalget og på anden vis, også skal prøve at finde nogle bedre svar end dem, vi har i dag, men også lade os lede af, at der er nogle stærke opfordringer til, at man ude i de enkelte nye kommuner lader det blive en helt central og naturlig del af den måde, man tænker indretning af sin nye kommune på, så vi sikrer, at yderområderne, landsbyerne og bydelene, eller hvad det nu måtte være, ikke føler, at de nu bliver afskåret fra muligheden for at have en afgørende indflydelse på det, der er helt centralt for deres egen tilværelse.

De overvejelser vil vi meget gerne være med til at drøfte, og jeg synes, der er et indspil her, som bestemt kan være konstruktivt i den videre debat.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Hr. Ole Stavad siger, at han er bekymret for demokratiet i de nye store kommuner, og man kan jo sige, at kommunalreformen er bevis på, hvilket hr. Ole Stavad også er inde på, at folk i min-

dre områder kan skabe forandring ved at stå sammen om f.eks. ønsket om at tilhøre en anden kommune. Det har jo ligget i hele kommunalreformen.

Derfor fristes jeg, når vi nu taler om det her, til at spørge: Hvad er det, der ikke bliver gjort godt nok, og hvad går frygten på med hensyn til de nye store kommuner?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg ved såmænd ikke, om jeg har en speciel frygt. Jeg tror bare, det er vigtigt, at vi har en betydelig opmærksomhed på problemstillingen.

Nu bor jeg selv i en kommune, som bliver lagt sammen med tre andre landkommuner, jeg tror, der bliver ca. 80 km fra den ene ende af kommunen til den anden. Når vi så ved, at antallet af byrådsmedlemmer vel bliver reduceret til omkring 30 pct. af de nuværende, må vi jo også erkende, at det vil være sværere for de tyndere befolkede områder, landsbyerne osv. at få deres repræsentant valgt direkte ind i byrådene.

Kl. 13.20

Jeg tror altså, at den konservative ordfører også bør være opmærksom på, at der her er noget, hvor de ude lokalt, men måske også vi i en dialog, hvilket ministeren jo heller ikke afviste, skal se på, hvad vi kan gøre for at bidrage til, at det ikke bliver en udhuling af demokratiet, og hvor vi også tænker i, hvordan vi kan styrke demokratiet.

(Kort bemærkning)

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er den konservative ordfører i allerhøjeste grad opmærksom på, og så håber jeg, at man i hr. Ole Stavads hjemkommune har lagt rådhuset i midten, sådan at der ikke er så langt at køre.

Men det, som er udgangspunktet for mit spørgsmål, er, at jeg egentlig ikke mener, det er nødvendigt med lovgivning. Der er i dag en række muligheder, og de muligheder kan vi styrke og forbedre. Hvad er det, hr. Ole Stavad ser som grundlaget for og behovet for lovgivning på det her område?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hvis den konservative ordfører havde lyttet lidt mere grundigt til, hvad jeg sagde, havde han hørt, at jeg sådan set ikke har lagt mig fast på, at der skal komme en lovgivning. Jeg mener, der ligger en række muligheder i den eksisterende

lovgivning, som vi har set klogt udnyttet nogle steder.

Desværre er der også andre steder, hvor lysten til allerede i de eksisterende kommuner at gå ind i den tætte dialog om muligheder for indflydelse ikke har været udpræget. Det er sådan lidt det samme billede, vi har set med hensyn til inddragelse af befolkningen eller mangel på samme nogle steder i forbindelse med struktur-reformen.

Det er derfor, jeg sagde til ministeren, at jeg tror, vi får behov for at bede om, at vi et års tid efter, at de nye kommuner er etableret, får et billede af, hvor meget man har taget det her på sig ude lokalt, så vi får et tilstrækkelig præcist grundlag for at vurdere behovet for yderligere lovgivning. Jeg har lidt svært ved at forestille mig andet, end at det ville være en fælles interesse, vi ville have ret meget på tværs af Folketinget.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til hr. Ole Stavad. Så er det hr. Poul Nødgaard som ordfører.

Poul Nødgaard (DF):

Det her forslag, vi ser fra Enhedslisten i dag, er jo en total uændret genfremsættelse. Jeg gjorde mig den ulejlighed, at jeg læste forhandlingerne fra den 25. maj 2004, da det var til forhandling, og så sad jeg og tænkte ved mig selv: Hvis jeg nu var Enhedslisten, tror jeg nok, jeg måske ville have omarbejdet forslaget, så det tog lidt mere hensyn til nogle af de mange kritiske punkter, der fremkom ved førstebehandlingen, og som vi så bliver nødt til at gentage her i dag. Det ville jeg selv have gjort for måske at have skabt lidt større sympati for forslaget.

Men når det er sagt, skal der ikke herske skygge af tvivl om, at endda meget velfungerende lokalråd allerede i denne stund findes i en lang række kommuner. Der er heller ingen tvivl om, at med den kommunalreform, der nu snart træder i kraft, hvor kommunerne, hvilket også hr. Ole Stavad var inde på, bliver kæmpestore nogle steder, er man ganske enkelt fra den nye kommunalbestyrelses side nødt til at finde en ordening, der binder den pågældende kommune sammen på en god og en hensigtsmæssig måde.

Nogle steder har man gjort det på en måske lidt anden måde end lokalrådet i min egen kommune. I Ringsted, der i dag er Sjællands største kommune geografisk set, hvor der er 35 km fra den ene side af kommunen til den anden – nu

nævner hr. Ole Stavad, at i hans nye kommune bliver der 80 km – gjorde vi det i 1970, at vi lavede et landdistriktsudvalg, og for at give det landdistriktsudvalg styrke består det både af kommunalpolitikere fra de politiske partier og en lang række repræsentanter, der er interesseret i landdistriktsforhold.

Jeg må så sige, at der ud over landdistriktsudvalget, som er gældende for hele storkommunen Ringsted, også er nogle enkelte steder, hvor der er lokalråd, med hvilke kommunen også har et formidabelt godt samarbejde.

Med hensyn til at vi ikke kan støtte forslaget, som det ligger her, vil jeg bare nævne et par ting og dermed sende et signal til Enhedslisten om, at de er på helt galt spor, når de siger, at et lokalråd, hvis det beslutter et eller andet og indstiller til byrådet, som det hedder, og byrådet ikke er enig, har mulighed for at bremse den pågældende sag i op til et halvt år. Jeg tror, det ville lamme mange kommuner ganske utrolig meget, hvis man skulle have et halvt års respit, hvor man kunne ligge og køre sagen frem og tilbage ude i lokalsamfundet.

En anden ting, som jeg også håber Enhedslisten er klar over – men det er ikke sikkert – er, at de skolebestyrelser, vi har rundtomkring, er lovfæstede. Det her forslag lægger ganske enkelt op til, at lokalrådet er en instans over skolebestyrelsen. Det tror jeg ville give nogle utrolig store konflikter rundtomkring, hvis man forestillede sig, at et sådant forslag blev gennemført. Men nu nævnte jeg bare et par af de punkter, der er i forslaget.

Kl. 13.25

Med hensyn til det skal jeg ikke lægge mig fast på antallet af medlemmer i et lokalråd. Der peges her på mindst 21. Det vil så sige, at man måske forestiller sig, at der i et lokalråd – jeg går ud fra, at Enhedslistens forslag meget bygger på et lokalråd i et bestemt geografisk område af en kommune – skal være mindst 21 medlemmer. Jeg tror, det vil være noget, der overhovedet ikke kan komme til at fungere, men jeg ved godt, at Enhedslistens opfattelse nok gennemgænder den, at jo flere der er omkring bordet, jo bedre er det. Det er ikke altid det rigtige.

Men nu bliver der vel her fra den 1. januar 2007 dannet 98 kommuner, så vidt jeg har overblik over det i øjeblikket. Der vil jeg tage tråden op fra det, hr. Ole Stavad fremførte i sit ordførerindlæg, og som jeg næsten helt vil gøre til mit eget. Det er, at det for de nye byråd, der kommer ud af den nye kommunalreform, ganske enkelt

er meget, meget nødvendigt, at de som et af de allerøverste punkter på deres dagsorden i forberedelsesåret 2006, inden reformen træder i kraft den 1. januar 2007, gør sig tanker om, hvordan de vil binde den nye storkommune sammen, således at befolkningen om ikke fra dag et, men så meget hurtigt værnner sig til, at det er en ny storkommune, der er dannet, og at der er nogle ting, der måske fungerer på en lidt anden måde, men alligevel til fuld tilfredshed.

Vi kan ikke støtte forslaget, som det ligger her. Men jeg vil gerne understrege til sidst, at der ikke skal herske spor tvivl om, heller ikke ud fra det, jeg har sagt i mit indlæg, at vi i Dansk Folkeparti i også ud fra de personlige erfaringer, jeg har fra min egen kommune, er meget positive over for tanken om et udtrakt demokrati ude i områderne. Det er utrolig vigtigt at samarbejde, og det samarbejde bærer som regel god frugt, hvis begge parter yder en god indsats, dvs. både byrådene og de enkelte lokalråd.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig da, at Dansk Folkeparti er optaget af at se på nogle muligheder for også at udvide lokaldemokratiet med de nye storkommuner, vi får. Det, vi lægger op til her, er jo ikke, at alle kommuner skal lave den her slags lokalråd, men at muligheden skal være der. Der er i dag ikke mulighed for, at man kan lave direkte valg, hvilket vi mener kan være fornuftigt nogle steder.

Hr. Poul Nødgaard var uenig i det her med, at lokalrådene skulle kunne stå over skolebestyrelserne. I dag er det jo kommunalbestyrelsen, der skal tage stilling til virksomhedsplanerne fra skolerne. Det, vi siger, er, at der i nogle kommuner kan blive så langt mellem skolerne eller der kan være så mange skoler, at det ikke er muligt for kommunalbestyrelserne at forholde sig fornuftigt til alle skoler. Derfor kunne det være fornuftigt at sige, at det var lokalrådet, der skulle have delegeret den kompetence til at tage sig af udviklingsplanerne og diskutere med skolerne i lokalområdet, hvad det er for en udvikling, de ønsker i lokalområdet. Det er såmænd bare det, der ligger i det, ikke at tage noget fra skolerne.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Reelt må jeg sige, at jeg ikke håber på, at der overhovedet bliver brug for lovgivning på det her område, for jeg tror, at de enkelte byråd

rundtomkring, som jeg også sagde i mit ordførerindlæg, vil være meget optaget af, at de her ting kommer til at fungere.

Med hensyn til det andet spørgsmål, som fru Line Barfod rejser med hensyn til skolebestyrelser, som lokalrådet står over, vil jeg sige, at jeg på det bestemteste vil advare imod dette. Det er sådan, at man i de fleste kommuner, så langt loven rækker, giver selvstyre til den enkelte skole på en lang række områder, hvor der også skabes større interesse for skolebestyrelsesarbejdet. Det, der skete, da vi havde skolenævnene, var, at de stort set ikke måtte bestemme noget som helst – ikke ret meget i hvert fald. Så fik vi lavet skolebestyrelsesforanstaltningen, og som følge deraf lagde man endnu flere opgaver ud til løsning i de enkelte skolebestyrelser.

Jeg vil altså på det bestemteste advare imod den tanke, at et sådant lokalråd skulle gå ind og være bestemmende over skolevæsenet i det pågældende område. Det støtter jeg bestemt ikke.

Jeg ved ikke, om jeg fik det sagt, så jeg vil gerne lige gentage, at jeg mener, at den konstruktion, man finder i de enkelte kommuner, kan være lidt forskellig fra kommune til kommune, når vi når til kommunalreformen, og jeg synes, det er noget, man kommunalt helt selv finder ud af, alt efter hvordan kommunen ser ud, og hvordan den skal styres fremover.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at kommunerne på baggrund af de lokale forhold skal finde ud af, hvordan de ønsker at indrette sig, men det er netop derfor, vi vil give dem flere muligheder. Det er jo ikke en pligt til, at kommunerne skal oprette sådanne lokalråd, det er en mulighed for at oprette dem, fordi den mulighed ikke er der i dag, hvis de skal være direkte valgt og have nogle af de kompetencer, som vi foreslår.

Så det her er bare et spørgsmål om at give kommunerne flere muligheder og mere valgfrihed i forhold til, hvad der ligger i lovgivningen i dag. Det, som jeg gerne vil høre, er, om Dansk Folkeparti ikke vil være med til at give kommunerne flere muligheder end dem, kommunerne har at vælge mellem i dag. Det var det ene.

Det andet var det her med skolerne. Vi vil ikke tage noget fra skolebestyrelserne. Det her giver absolut ikke skolebestyrelserne mindre at skulle have sagt. Det er kun et spørgsmål om, hvorvidt de, der skal godkende udviklingsplanerne, skal være en kommunalbestyrelse, der

sidder langt væk og har mange skoler, eller lokalrådet, som kan se på den samlede udvikling i det lokale område, som skolerne indgår i.

Kl. 13.30

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Flere muligheder end nu? Jamen jeg mener stadig væk ikke, at det er her fra denne talerstol, vi skal afgøre de her ting. Jeg mener, når vi nu får lavet kommunalreformen, så må det være op til den enkelte kommune. Jeg har sagt det tydeligt og klart i mit indlæg, at så er det op til den enkelte kommune at finde ud af, i hvilken udstrækning man har behov for lokalråd. Det er ikke alene byrådet, det kan også ske på grundlag af henvendelser af befolkningen, forslag osv. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at selv i et landdistriktsområde er der utrolig fokus på alt det, der foregår i landområderne. Der er enormt mange ildsjæle, og de ildsjæle skal nok finde ud af fortsat – i gåseøjne – at holde styr på de nye storkommuner og at få indledt en dialog med dem.

Det, det drejer sig om, er at få en dialog, der ikke gør, at sagerne forlænges i det uendelige med hensyn til at få dem afklaret. Jeg håber ikke på, at det er det, der ligger i forslaget. Det er det, jeg nævnte under den ene pind, at man fra et lokalråd kan blokere en sag i op til et halvt år. Det tror jeg vil være meget uhensigtsmæssigt.

Det andet spørgsmål kan jeg faktisk ikke engang huske hvad var.

Første næstformand (Svend Auken):

Nu er taletiden også opbrugt, så vi siger tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg vil starte med at erklære mig enig med hr. Ole Stavad i, at vi har en fælles opgave i at værne om det lokale demokrati. Jeg er også enig i, at det slet ikke er sikkert, at der er behov for lovgivning på det her felt, men det er klart et felt, som vi fra konservativ side meget gerne vil medvirke til at drøfte, fordi vi synes, det er væsentligt.

Jeg kunne jo også tage udgangspunkt i min egen kommune. Nu spurgte jeg, om rådhuset lå i midten. Der er det i hvert fald sådan, at rådhuset i Køge Kommune jo ligger ude ved kysten, og det er klart, at hele den øvrige kommune får

længst muligt til rådhuset, ikke kun i fysisk forstand, men måske også lidt i overført forstand, og der kan altså være behov for at skabe nogle gode bastioner i baglandet, sådan at alle føler, at de er med i en og samme enhed.

Men vi Konservative vil afvise det her forslag fra Enhedslisten. Det gør vi, fordi kommunerne som sagt allerede i dag har muligheder for at værne om det lokale demokrati ved at lave lokaludvalg eller lokalråd, og det kan man helt selv opbygge en struktur for, som passer til den kommune, det nu drejer sig om.

Det andet er, at jeg synes, det er vidtgående med direkte valg. Jeg synes, det er en unødvendig og alt for voldsom måde at udmønte lokalrådene på. Så er der ret til at igangsætte borgerdebatter, der er indstillingsret vedrørende fysisk planlægning og støtte til lokal produktion, hvilket vi jo naturligvis helt tager afstand fra.

Vi hælder til, at der er nedsat en tænketank, og denne tænketank skal komme med en betænkning omkring nærdemokrati, og derefter kan man tage diskussionen op. Der er så også en redegørelse til Folketinget til efteråret, hvor man kan arbejde med lokalt demokrati.

Men når nu alt det her er sagt, vil jeg også lige slå fast, at det for De Konservative er meget væsentligt, at vi har et stærkt lokalt engagement, og at de nye store kommuner sikrer et lokalt demokrati. Vi går meget ind for at styrke de kommunalbestyrelsesmedlemmer, som nu lader sig vælge til de nye kommunalbestyrelser, hvor der jo sidder flere mennesker, end der har gjort i de tidligere kommunalbestyrelser. I hvert fald er mange af dem blevet væsentlig større. Disse mennesker skal jo have et bagland, og i det bagland er det vigtigt, at man ligesom kan gå hjem og få en drøftelse med de mennesker, som er i området, det kan være folk fra børneinstitutioner, fra skoler, fra idrætsforeninger osv.

Så med de nye og store og mere bæredygtige kommuner er det også vigtigt, at man sikrer det lokale demokrati.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Man kan sige, at det jo ikke er så nyt, at De Konservative ikke ser det store behov for at udvide mulighederne for forskelligt lokalt demokrati. Men det, der alligevel undrer mig lidt, er, at ordføreren sagde, at man var imod lokal produktion. Det kan selvfølgelig have været en fortalelse, men jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvordan

man kan være imod, at man lokalt kan gå ind og gøre noget for at skabe arbejdspladser.

Kl. 13.35

Konservative plejer da at være tilhængere af erhvervsstøtte på forskellige niveauer. Hvorfor kan man så ikke også lokalt prøve at gøre noget for at skabe arbejdspladser? Vi synes sådan set, det er ret væsentligt, at vi gør noget, for at der kan være arbejdspladser over hele landet, og prøver at inddrage lokalsamfundene i, hvad vi kan have af gode ideer til at skabe arbejdspladser lokalt, i stedet for at folk skal pendle i flere timer.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Ja, nu kan fru Line Barfod og jeg jo efterfølgende have lejlighed til at drøfte, hvordan man fremmer erhvervslivet bedst muligt. Når jeg læste støtte, så læste jeg det som statsstøtte eller kommunal støtte til virksomhederne direkte.

Vi går jo ind for, at man laver et erhvervsfremmesystem, hvor man finder og opbygger nogle gode rammebetingelser for virksomhederne og dermed sikrer den størst mulige beskæftigelse også ude lokalt, det vil sige, at man satser på erhverv, der ikke alene findes i kommunens centrum, men som også ligger ude decentralt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu skal jeg lige være sikker på, at jeg forstår ordføreren korrekt. Mener ordføreren, at det kun skal være staten, der skal give støtte til, at man kan lave arbejdspladser ude lokalt, også i udkanten af de nye storkommuner? Eller mener De Konservative også, at det vil være godt at inddrage lokalbefolkningen i at tænke, at hvis man f.eks. vil være nødt til at opgive sukkerroeproduktionen på Lolland-Falster, hvad det så er for nogle lokale arbejdspladser, man kan forestille sig at skabe i stedet? Hvilke styrker er det, vi har i vores område, som man kunne bygge videre på til lokal produktion og skabe rammerne for lokalt? Eller mener ordføreren, at det kun er staten, der skal kunne det?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Ja, nu åbnede jeg jo for, at jeg kunne have misforstået forslaget, således som det lå, men nu kan jeg mærke på spørgeren, at her bliver jeg bevidst misforstået, for det er jo klart, at det er et spørgsmål helt ude i hampen, om jeg kun mener,

at staten skal have indflydelse på den lokale produktion. Selvfølgelig er det da i høj grad et lokalt anliggende, hvilke arbejdspladser, hvilke virksomheder der etablerer sig, hvordan de arbejdspladser tilrettelægges, og om det er i overensstemmelse med det lokale område. Det spiller en meget stor rolle. Og det er jo også en opgave for det her lokale demokrati at komme med indspark til, hvilke virksomheder man vil have, og hvilken planlægning der skal være gældende osv. Alt det mener jeg skal vokse op nedefra.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Når den konservative ordfører i sin argumentation for, at den nye kommunalreform er en styrkelse af nærdemokratiet også siger, at der jo er flere byrådsmedlemmer i de nye byråd, end der er i de eksisterende, så trænger jeg altså til at få det udsagn der uddybet lidt, for det er da selvfølgelig nok rigtigt, at der er flere i det bestående rådhus, fordi der er fem kommuner, der er slået sammen, men generelt må man vel sige, at der ud over landet vil være langt færre byrådsmedlemmer fremover, end der er i øjeblikket. Er det ikke rigtigt forstået?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er jeg enig i. Det, jeg siger, er, at der er flere byrådsmedlemmer pr. kommunalbestyrelse. Der er mange kommunalbestyrelser, der bliver udvidet, men der bliver selvfølgelig færre kommunalbestyrelser. Og det er meget væsentligt, at man der sikrer, at de kommunalbestyrelsesmedlemmer har et bagland, at de ved, hvad der foregår, deltager i diskussionen og kan bringe de informationer videre i kommunalbestyrelsen, diskussioner og prioriteringer, og at befolkningen har tillid til, at de her kommunalbestyrelsesmedlemmer repræsenterer nærdemokratiet og giver de synspunkter videre, specielt i de yderområder, der er i kommunen.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Er den konservative ordfører så enig i, at der bliver længere fra den enkelte borger til det enkelte byrådsmedlem, at der skal flere borgere til at stemme et byrådsmedlem ind, og at det dermed bliver vanskeligere at blive repræsenteret? Er det synspunkter, som De Konservative er enige i? Og i forlængelse af det: Giver det så ikke anledning til, at De Konservative lige overvejer,

om ikke der kunne være grund til at tage nogle flere lokale initiativer for at bevare nærdemokratiet?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg kan i princippet fuldstændig skrive under på, hvad hr. Kristen Touborg lige har sagt, nemlig at der skal flere borgere til et kommunalbestyrelsesmedlem, og at det derfor bliver vigtigt at skabe lokale løsninger. Det mener jeg allerede der er en mulighed for inden for den nuværende ramme, og derfor synes jeg ikke, der er behov for lovgivningsmæssige initiativer, men jeg vil meget gerne være med til at diskutere: Hvordan binder vi det lokale demokrati sammen bedst muligt, så yderområderne også bliver tilgodeset?

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Glahn som den næste ordfører.

Kl. 13.40

Ole Glahn (RV):

Når man ser dette forslag om oprettelse af lokalråd, så kunne man jo umiddelbart sige, at det da er en oplagt god idé, og det kunne man gøre, når man læser, hvad man skriver fra Enhedslistens side, at der jo afvikles mange aktiviteter i lokal-samfundene, man udtynder lokalsamfundene. Og man kunne også sige, at der jo er en vis sammenhæng mellem den geografiske nærhed og demokrati, fordi der er nogle områder, hvor det er værdifuldt, at man har nogle fælles oplevelser, at man har nogle fælles problemer. Det kunne f.eks. være trafikforhold, det kunne være adgang til privat service eller offentlig service, som gør, at man kan se, at man har et interessefællesskab.

Det er også rigtigt, som Enhedslisten skriver, at der er eksempler på, at man nogle steder har vendt den her udvikling i kraft af lokale, fælles aktiviteter og indsatser, men så tror jeg netop, vi her er ved nerven, og så begynder vandene at skilles, for nerven i de steder, hvor man har ændret udviklingen, er jo netop de lokale kræfter, som er dem, der har fostret nogle ideer, der har realiseret dem i fællesskab, ofte i samarbejde med en kommune eller måske i nogle tilfælde også med private virksomheder. De har oplevet glæden ved selv at være med til at bestemme, selv at være med til at tage ansvaret, og det er en væsentlig del af den proces. Og det er vel egent-

lig en meget, meget fornem måde at have demokrati på.

Men hvis vi følger forslaget her, hvor det jo, som det også er understreget fra fru Line Barfods side flere gange i spørgsmålet her, er et frivilligt valg, om kommunen vil benytte sig af det, så er vi bekymrede over, at vi her fra Folketingets side skulle fokusere så kraftigt på lokalråd som en væsentlig del af løsningen, fordi vi erved kan sende signaler om, at det her nok er en af de bedste måder at løse de problemstillinger på, som vi har i dag, men som vi får forstærket efter den kommunalreform, vi nu får. For som det fremgik netop af den ordveksling, der var med den tidligere ordfører, så bliver der jo færre politikere pr. borger, og det vil sige, at der bliver færre politikere, der kan gå rundt blandt borgerne og forklare, hvorfor man træffer den ene eller den anden afgørelse, drøfte med borgerne.

Så der bliver længere mellem borgeren og den valgte. Det synes jeg vi skal være enige om i dette høje Ting, også når den kommunalreform er lavet, som vi jo også har taget ansvaret for i Det Radikale Venstre, for så vidt angår den geografiske inddeling.

Men vi mener i Det Radikale Venstre ikke, at det er hensigtsmæssigt, at vi nu kommer med dette forslag, fordi der vil blive sat for meget fokus på det. Det er det ene. Og det andet er det, der har været fremme i debatten, at der er taget initiativ til, at der er nedsat en tænketank, som den radikale borgmester, Jørgen Sørensen, er formand for. Den vil komme med et resultat her inden sommerferien.

Vi har forstået, at der vil komme en redegørelse for det her område fra ministerens side i løbet af efteråret. Som vi ved, skal der også være kommunalvalg til efteråret, og jeg er da i hvert fald vidende om de steder, jeg færdes i kommunale kredse, at der ingen tvivl er om, at det lokale demokratis muligheder under de nye strukturer vil indtage en væsentlig del i denne valgkamp.

Det er jo sådan, at man kan sige, at om ikke på andre måder, og der er jo andre måder, hvor på det er godt, vi får en kommunalreform, så er det i hvert fald godt for demokratiet, for den måde, demokratiet havde udviklet sig på i de eksisterende kommuner, kunne man godt sammenligne lidt med en logeform, hvor det har været meget lukkede rum, beslutningerne er blevet truffet i.

I Det Radikale Venstre er vi jo meget optaget af, hvordan vi sikrer, at demokratiet fortsat er

udtryk for en levende debat og et levende engagement i den befolkning, som de folkevalgte også skal repræsentere. Vi er af den opfattelse, at kvaliteten af de beslutninger, der skal træffes lokalt, stiger voldsomt i takt med, at man inddrager mange af dem, man kunne kalde konsekvens eksperter, mange lokale, mange af dem, der har indsigt på specielle områder. Det vil sige, at tiden er inde til, at man lokalt får diskuteret, hvordan man i sit område vil sikre, at demokratiet kommer til at blomstre meget bedre, end det har gjort i det nuværende system. Og det kan denne arbejdsgruppe jo formentlig komme med nogle belysninger af.

Jeg kan bare løfte sløret for noget af det: Det kunne være, at man, ligesom vi har i dette høje Ting, havde flere behandlinger af de forslag, der kom, at der var åbne drøftelser i kommunalbestyrelsen, hvor borgerne kunne deltage direkte, at man havde åbne udvalgsmøder, at man nedsatte ad hoc-udvalg, at man organiserede sig med nogle lokale foreninger, som gik sammen og sikrede, at deres beslutninger eller deres opfattelser blev indstillet til kommunalbestyrelsen. Der er masser af muligheder.

Vi mener fra Det Radikale Venstres side, at det vil være at låse situationen nu, hvis vi fokuserer så meget på lokalråd, og derfor vil jeg her til sidst sige, at vi ikke på nuværende tidspunkt kan tilslutte os ideen om lokalråd.

Vi afventer den udvikling, der kommer til at ske, men så er jeg enig i det, der også er sagt her tidligere, at det meget vel kan blive aktuelt, at vi her i Folketingssalen kommer til at drøfte dette forslag igen.

Kl. 13.45

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har fuld respekt for, at De Radikale vil afvente tænketanken, men jeg forstod simpelt hen ikke de ideer, hr. Ole Glahn kom med her, om at ændre på kommunalbestyrelsens måde at arbejde på. Det er selvfølgelig væsentligt nok, men det har bare ikke så meget med lokalråd at gøre eller med muligheden for i det hele taget at organisere arbejdet lokalt.

Hvis det, som vi ønsker at give mulighed for, er, at man i et lokalområde har større selvbestemmelsesret og bedre mulighed for at udvikle det lokalområde, hjælper det ikke meget, at man kan møde op i kommunalbestyrelsen nogle gange. Der er det afgørende jo, at man har mulighed for at diskutere lokalt, og derfor vil jeg gerne høre,

hvorfor De Radikale ikke vil være med til at åbne for, at der kan være flere muligheder, nogle steder lokale udvalg, som vi kender dem i dag, og nogle steder, hvor man synes, det er bedre, direkte valg.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Vi har den opfattelse, at vi har et rigt foreningsliv i Danmark, og det tror jeg nok at vi er enige om. Dette foreningsliv kan man sikre bliver inddraget i de beslutningsprocesser, som jeg nævnte før man kunne forestille sig blev mere åbne, end de er i dag. Det vil sige, at frem for, sådan som det ofte har været i det nuværende system, at man protesterer, at man skriver læserbreve, og at man måske kommer og overværer kommunalbestyrelsesmøder, så bliver man inddraget aktivt som en del af beslutningsprocessen og ikke alene i beslutningsprocessen, men måske også i gennemførelsen af de beslutninger, der er.

Jeg er af den opfattelse, at der, hvilket forslagsstillerne også er kommet frem med, er nogle oplagte kvaliteter i lokalsamfund, som de nye kommunalbestyrelser kan bruge og dermed sikre, at også gennemførelsen af de forslag bliver bedre, når de involverer de lokale kræfter i både beslutningen og gennemførelsen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er helt enig i, at det er godt at involvere folk i beslutningerne, men det har bare intet som helst at gøre med, at et lokalområde kan få et større ansvar for lokalområdet, at man i lokalområdet kan diskutere: Hvad er det, der skal til for at udvikle lige vores område? Hvad skal vi have tiltrukket af arbejdspladser? Skal vi have en legeplads? Skal vi have en anden trafiksanering? Man skal kunne diskutere, hvad det nu kan være, der er nødvendigt i det lokalområde, for at man kan udvikle stedet.

Det kan være en del af en storby, det kan være en landsby eller noget andet, men hvis man skal kunne diskutere det i lokalområdet, er det ikke nok, at det er foreningerne, der kan møde op i kommunalbestyrelsen, brugerbestyrelsen eller andet. Der skal lokalt være et forum, hvor man diskuterer, og så har man i det forum lokalt en dialog med kommunalbestyrelsen. Jeg kan ikke rigtig høre, at det er det, der ligger i de radikale tanker.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

I de radikale tanker ligger, at vi er meget optagede af, at lokalsamfundet er aktivt og deltager. I det øjeblik, lokalsamfundet er det, vil det selvfølgelig fremkomme med nogle ønsker til, hvordan lokalsamfundet skal indrettes på nogle af de måder, som vi netop hørte fru Line Barfod komme med.

Derfor mener jeg, at det her skal udvikles nedfra, det er det, der er kernen i det. Det var jo det, der var pointen i mit indlæg. Jeg mener, at man i de nye kommuner selv skal finde ud af, hvordan man vil organisere det her. Det kan være på mange forskellige måder, hvoraf lokalråd kan være en af dem. Men vi er bange for, at lokalrådet vægtes for meget i den videre diskussion, hvis vi herfra kommer og siger, at der er de og de muligheder. Lad os nu se, hvad der kan komme op af forslag, og hvordan man vil løse det lokalt, og lad os følge det herfra.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Flere behandlinger i kommunalbestyrelsen, åbne udvalgs møder, ad hoc-udvalg og mulighed for, at foreningerne kan indstille til kommunalbestyrelsen. Hvordan har Det Radikale Venstre tænkt sig, at de forslag skal gennemføres?

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg har forstået det sådan – og jeg vil sådan set gerne spørge indenrigsministeren om, hvorvidt det er en rigtig forståelse – at der ikke specielt i forbindelse med kommunalreformen er sat fokus på den kommunale styrelseslov.

Til gengæld har ministeren, har jeg forstået, tilkendegivet, at han er meget åben over for at tage imod dispensationer fra den styrelseslov, der er nu, sådan at man netop får mulighed for at komme med forsøg rundt omkring i landet, som kan danne grundlag for, at der dernæst måske handles her fra det høje Tings side. Så det er på den baggrund, det skal ses.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det vil jo give de lokale en mulighed for øget indsigt i behandlingen i kommunalbestyrelsen. At der skal være en åbenhed om behandlingen, er det også det, som man kan sige man tilstræber hos Det Radikale Venstre?

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Ja, det er den ene del af det, men det andet er det, som jeg før drøftede med fru Line Barfod, nemlig at det også er vigtigt, at lokalområderne føler, at de har mulighed for at påvirke processerne så meget som muligt, og at de også får et område, hvor de har noget selvbestemmelse. Det er også vigtigt for os.

Det, vi siger, er, at vi tror på, at man kan finde ud af lokalt, hvordan skal fungere, at vi ikke herfra skal komme og sige, hvordan tilbuddene skal være.

Første næstformand (Poul Nødgaard):

Vi siger tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er hr. Kristen Touborg, der er den næste.

Kl. 13.50

Kristen Touborg (SF):

Som SF sagde, allerede sidste gang vi behandlede det her forslag for cirka et år siden, ser SF med stor sympati på Enhedslistens forslag. Det ligger i klar forlængelse af SF's demokratiopfattelse, vore tidligere forslag til bydelsråd m.v.

Lokalråd vil helt klart være en god idé i de områder, der udgør en naturlig enhed i de kommende større kommuner, eksempelvis øsamfund, større landsbyer osv., men som forslagsstillerne også påpeger, er det nødvendigt, at lokalområderne udstyres med reel kompetence. I SF mener vi sådan set også, at de skal vælges ved direkte valg, men hvis man ikke kan blive enige om det, ser vi gerne forsøg på andre udpegelsesmetoder, for det bedste skulle jo nødvendigvis være det godes værste fjende.

Umiddelbart virker forslagsstillernes forskellige kompetenceområder som udmærkede ideer, som jeg oven i købet vil mene kan udvikles yderligere. Som vi sagde, sidste gang vi behandlede forslaget, ved vi, at Landsforeningen af Landsbysamfund har gjort sig mange tanker om, hvad sådanne lokalråd kan indeholde, og forhåbentlig kan deres ideer også få lov at præge det forestående udvalgsarbejde.

Endelig mener jeg også, at det er vigtigt, at lokalområdet får et egentligt økonomisk råderum og får indflydelse, for uden økonomi bliver det noget af en død sild. Det er kun regeringen og Dansk Folkeparti, der mener, at man kan forestille sig et lokaldemokrati uden økonomisk ansvar, tror jeg.

Afslutningsvis vil jeg udtrykke min forundring over, at forslagsstillerne kun henviser til lokalråd som muligheder i landdistrikter. I SF mener vi faktisk også, at det kunne være en god idé i større bysamfund.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Så går vi over til ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten og takke SF for støtten og starte med at sige til hr. Kristen Touborg, at forslaget bestemt ikke begrænser sig til landdistrikter. Det er i høj grad en del af vores forslag, at man også i bydele i storbyerne skal kunne have lokalråd. F.eks. på Nørrebro, hvor jeg selv bor, kunne jeg sagtens forestille mig, at vi kunne have op til flere lokalråd, der kunne styrke det lokale arbejde, ligesom vi i øjeblikket har hele to forskellige kvarterløftprojekter, som er med til at styrke forskellige dele af Nørrebro/Nordvest. Så jeg tror bestemt, det kunne være med til at gøre det endnu bedre at få flere af den slags.

Med hensyn til debatten vil jeg gerne takke for den til dels positive ånd, der har været hos flere, med hensyn til at vi, når regeringens tænketank kommer, skal se på, hvilke muligheder der kan være for at udvide det lokale demokrati. Jeg tror, det er vigtigt, at vi under udvalgsarbejdet sætter noget tid af til at diskutere grundigere igennem, hvad det egentlig er, vi forstår ved lokaldemokrati, og hvad det er, vi kunne forestille os.

Jeg vil med hensyn til debatten gerne understrege, at det for os er afgørende, at vi netop ikke fra Folketingets side skal ind og bestemme, at man skal gøre sådan alle steder, men det, vi skal gøre, er at sikre, at der i lovgivningen er mange forskellige muligheder. Der synes vi, at lovgivningen er alt for begrænset, som den ser ud i dag. Vi har fremsat vores forslag, fordi vi mener, at der skal være flere muligheder.

Vi havde selvfølgelig syntes, det var bedst, hvis det kom med i kommunalreformen. Nu er der mange ting i kommunalreformen, vi gerne havde set meget anderledes. Men når nu regeringen og Dansk Folkeparti har valgt, at man skal lave en sådan centraliseringsreform, synes vi, man som minimum burde sikre, at der så var bedre muligheder for lokaldemokrati. Det er derfor, at forslaget fremsættes igen nu.

Vi synes, det kunne være godt at have muligheden for, at man, allerede når man nu gik i gang med at forhandle i de nye kommuner om, hvordan tingene skal indrettes, så også kunne have den her mulighed med. Derfor håber vi, at vi, når tænketanken kommer til efteråret, ret hurtigt kan sætte os ned og drøfte, hvilke muligheder vi bør åbne for i lovgivningen at man kan vælge ude i kommunerne.

Så kunne jeg forstå, at Venstre var bange for, at lokalrådene blev gjort til øverste myndighed og satte byrådene ud af kraft. Nu tror jeg ikke, at man skal være bange for, at det er på grund af lokalrådene, at byrådene ikke får så meget at skulle have sagt. Det er mere hele den tankegang, der ligger i kommunalreformen, som gør, at byrådene på mange punkter ikke får så meget at skulle have sagt, fordi der bliver en enorm detaljstyring fra Slotsholmen, hvor man skal bestemme, hvad der skal gøres helt ned i detaljen på en række områder, sådan som vi allerede kender det fra ældreplejen i dag.

Kl. 13.55

Men der er dog trods alt stadig noget råderum tilbage lokalt, og der mener vi det kunne være godt at have lokalrådene.

Så var jeg meget enig med hr. Ole Stavad som sagde, at vi skal prøve at se på, hvordan udviklingen bliver, også efter at de nye kommuner bliver dannet. Hvad gør man egentlig for at styrke lokalområderne? Det kunne være fint, hvis vi under udvalgsarbejdet kunne få en tilkendegivelse fra ministeren af, at der vil komme en opfølgning i 2008, eller hvornår det nu kan blive, hvor vi kan se på, hvordan man har ført det ud i livet i kommunerne, hvor mange steder man har lavet lokaludvalg eller andet. Vi synes også, at vi skal give mulighed for andet end lokaludvalg, f.eks. lokalråd, som vi har foreslået.

Så var hr. Poul Nødgaard meget bekymret for skolebestyrelserne. Som jeg forsøgte at sige i de korte bemærkninger, lægger vi bestemt ikke op til at tage magten hverken fra skolebestyrelser, forældrebestyrelser i daginstitutioner, brugerbestyrelser i biblioteker eller andre.

Men vi mener, der mangler en mulighed for, at man i lokalområderne diskuterer, hvad det er for en udvikling, man ønsker. Især i de meget store kommuner tror vi det bliver svært for kommunalbestyrelsen at leve op til de muligheder. Derfor mener vi, at det på de områder, hvor kommunalbestyrelsen i dag skal ind og godkende f.eks. virksomhedsplaner på skolerne, udviklingsplaner osv., i stedet skal være lokalt, man

diskuterer dem, og det skal være lokalrådene, der har mulighed for at diskutere og fastsætte dem sammen med skoler, daginstitutioner osv.

Så tror jeg, hr. Wedell-Neergaard og Enhedslisten er noget uenige med hensyn til, hvordan man udvikler erhvervslivet, men det er nok ikke nogen stor nyhed for nogen, og vi synes i hvert fald, det er ret væsentligt, at vi gør noget i meget større omfang end i dag for, at der lokalt udvikles arbejdspladser.

Vi ser, at mange arbejdspladser flytter væk, og derfor er der utrolig meget brug for, at vi får skabt nye arbejdspladser og bruger alle de mange ideer og al den viden, der kunne ligge lokalt, med hensyn til at komme med gode ideer til, hvad det er, vi kan skabe af arbejdspladser, f.eks. mejerier, slagterier osv., som der er brug for lokalt, og som der også ville være god arbejdskraft til, i stedet for at det hele skal flyttes til Polen, Tyskland og andre steder.

Så var hr. Ole Glahn meget inde på det her med, at man skulle gøre kommunalbestyrelsens arbejde mere åbent, mere demokratisk. Det synes vi bestemt også er en god idé. Vi mener bare ikke, at det er det, der er det afgørende løft for lokalområderne. Der mener vi, at der skal være et lokalt forum, hvor man diskuterer. Nogle steder kan det være lokaludvalg, nogle steder lokalråd, og nogle steder kan det være, man kan finde på en helt tredje model, men der skal være et lokalt forum, hvor lokalområderne diskuteres. Det synes vi er afgørende.

Det synes vi, også fordi vi på en række områder kan se, at man her begynder at diskutere, at vi skal have nogle muligheder for at have noget centraliseret specialviden og så noget lokal forankring. Senest er Børns Vilkår kommet med forslag om, at det sociale arbejde på børneområdet skal flyttes ud i lokalområderne. Det er klart, at jo mere vi centraliserer rådhus og andet, jo mere er der behov for også at have lokale forvaltninger, der er forankret lokalt. Der vil det være godt, at man i lokalområdet kan diskutere, hvordan de skal indgå i samspil med de institutioner, der ligger lokalt. Hvordan kunne vi få et bedre samspil mellem frivillige foreninger, skoler, daginstitutioner, børneforvaltning, politi, sundhedscenter, alt hvad der nu skal indgå?

Det mener vi er væsentligt at få diskuteret, hvis vi ønsker at udvikle indflydelsen på det lokale område og i det hele taget på, hvordan samfundet er indrettet, så det ikke kun er noget med, at man går til valg hvert fjerde år til en kommunalbestyrelse og til et Folketing meget

langt væk, men at man også lokalt løbende kan bruge sin indflydelse til at udvikle sit lokalområde. Det mener vi kunne være ret væsentligt.

Jeg må indrømme, at det med al den retorik, der normalt ligger fra regeringen om frit valg, valgfrihed osv., godt kan undre mig lidt, at regeringen ikke er mere åben over for også at give kommunerne noget mere frihed med hensyn til at lave nogle lokale fora, som kan være med til at diskutere udviklingen lokalt, og som også kan få noget kompetence i lokalområderne.

For det helt afgørende er, at det, vi laver, ikke kun bliver et diskussionsforum. Vi kan jo se på elevråd og andet, at folk ikke gider deltage, hvis de hverken får reel kompetence til at beslutte eller har nogle penge, de kan gøre noget med, for så er det bare en narresut. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi diskuterer, hvordan vi kan sikre, at vi kan uddelegere kompetence til lokalområderne og også give dem nogle penge at gøre godt med.

Kl. 14.00

Vi ser bl.a., at det virker i kvarterløftprojekterne, at man faktisk får lov til at beslutte nogle ting og faktisk får nogle penge, man også kan bruge til at skabe noget udvikling lokalt. Kunne vi koble det op på også at skabe lokale arbejdspladser, tror jeg vi kunne få en helt anden udvikling i samfundet. Men det kan jo være, at man ikke ønsker det fra regeringens side, fordi man lige i øjeblikket er i gang med noget helt andet med kommunalreformen.

Jeg håber, at det trods alt alligevel kan lykkes på et tidspunkt at få udviklet det lokale demokrati. Vi vil i hvert fald slås videre for det. Så tak for debatten.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Enhedslistens ordfører starter med at sige meget kønt, at man ikke vil tage noget fra skolebestyrelserne, og to sekunder efter lægger hun meget op til, at der skal gives netop ikke bare kompetence, men den øverste myndighed og afgørende indflydelse til lokalråd. Det er fra den ene yderlighed til den anden, og begge dele kan jo ikke være rigtigt. Så jeg tror, vi har meget brug for netop at få præciseret, om det er det ene, som man virkelig tager noget fra, for hvis man netop giver myndighed og afgørende indflydelse, har man jo fjernet kompetence. Så landet over må de blive meget nervøse i skolebestyrelserne i øjeblikket. Vil Enhedslisten tage myndighed og

kompetence fra skolebestyrelserne eller vil de ikke?

Det her er jo næsten at skabe rent kaos. Når Enhedslisten så vil til at oprette mange nye minibråds, må man sige, at totalkaos er opstået. Så er der da meget mere klarhed over den kommunalreform, som vi er ved at lave nu. Så vi har behov for en klargørelse af: Vil man tage noget fra de nuværende skolebestyrelser eller ej? Og hvad menes der egentlig med afgørende indflydelse og myndighed?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vi vil absolut ikke tage noget fra skolebestyrelserne. Det, vi ønsker, er, at det, som kommunalbestyrelserne i dag laver, hvor kommunalbestyrelserne skal godkende virksomhedsplaner, udviklingsplaner, læreplaner, og hvad det alt sammen hedder, for skoler, daginstitutioner osv., i stedet for at være i en central kommunalbestyrelse skal ud i lokalområdet, så man lokalt får den myndighed, som i dag ligger i kommunalbestyrelsen på lige præcis det her område, hvor der skal godkendes udviklingsplaner for lokalområdet. Det er det, som vi ønsker man skal kunne.

Med hensyn til om vi vil skabe lokale byråd, kan jeg sige, at det absolut ikke er det, vi ønsker. Vi har netop skrevet, at vi har set på erfaringerne med bydelsrådene i København. Noget af det, der gik galt, var, at man lagde forvaltningskompetencen ud. Vi ønsker ikke, at lokalråd, lokaludvalg eller andet skal have forvaltningskompetencen. Den skal ligge i byrådet, ikke ude lokalt, men der skal være kompetence til at kunne træffe beslutninger om udvikling lokalt.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af lovforslag nr. L 151: Forslag til lov om en offentlig fond til varetagelse af statens deltagelse i kulbrintetilladelser og en statslig enhed til administration af fonden.

Af transport- og energiministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 27/4 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Christian Lilleholt (V):

Dette lovforslag er en naturlig følge af den delvise privatisering af DONG, som en bred kreds af partier her i Folketinget besluttede sidste år. Med den delvise privatisering er der en række opgaver på olie- og gasområdet, som DONG ikke længere er i stand til at varetage.

Derfor er det nødvendigt at oprette denne fond til at varetage disse opgaver, ligesom fonden også skal varetage statens interesser efter 2012 i forbindelse med den aftale, der er indgået med A.P. Møller – Mærsk i september 2003. Den nye fond skal alene varetage statens interesser og skal ikke blive et nyt stort olieselskab. For at administrere fonden oprettes der også en statslig enhed, der skal stå for at administrere fonden.

For Venstre er det helt afgørende, at vi ikke opbygger noget nyt bureaukrati, men sørger for at gøre det her på en så effektiv måde som overhovedet muligt.

Venstre kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg opfatter det på den måde, at Venstre synes, at det er godt og positivt, at vi fremover ikke har nogen statslig aktør på energiområdet, som griber aktivt ind. Det kan jeg godt forstå. Det er et for så vidt forståeligt liberalistisk synspunkt. Så det vil jeg ikke bore så meget i over for Venstres ordfører, for det er vi bare grundlæggende uenige om.

Kl. 14.05

Men det, jeg ikke helt kan forstå, er, hvorfor man ikke benytter den her olieindtægt, som jo dog er begrænset til en årrække, til at sætte gang i nogle nødvendige investeringer i energisektoren i vedvarende energi. Det ville faktisk være